

MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ FAZ-3 EĞİTİMİ
İNTÖRN DOKTOR ÇALIŞMA YÖNERGESİ

Senato: 28 Temmuz 2015 / 337-4

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1): Bu Yönergenin amacı; Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) Faz 3 (intörn doktor) eğitim programının, Ulusal Çekirdek Eğitim Programı-2014 (UÇEP) doğrultusunda hazırlanan MÜTF Çerçeve Eğitim Programı ile Fakültenin hedef ve stratejilerine uyumlu biçimde yürütülmesini sağlamak ve intörn doktorların haklarını ve yükümlülüklerini belirlemektir.

İçerik

MADDE 2 - (1): Bu yönerge ile, eğitimlerini tamamlamak için kliniklerde yürütülen sağlık bakımı hizmetine ve klinik işleyişe dahil olan intörnlerin, bu süreçlerde yaşayacakları klinik/eğitim deneyimlerine ve işleyiş süreçlerine yönelik çalışma esaslar düzenlenmiştir.

Dayanak

MADDE 3 - (1): Bu yönerge MÜTF Mezuniyet Öncesi Eğitim-Öğretim ve Ölçme-Değerlendirme Yönergesi ve MÜTF Çerçeve Eğitim Programı temel alınarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1): Bu yönergede tanımlanan;

- a) Başkoordinatör: Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Başkoordinatörünü,
- b) Koordinatörler Kurulu: Eğitim Üst Kurulu bünyesinde, mezuniyet öncesi eğitim programının uygulama sürecini koordine etmek amacıyla oluşturulan kurulu,
- c) Eğitim Koordinasyon Destek Birimi: Fakültenin öğrenci işlerinde destek sağlayan personelden oluşan birimi,
- d) **Altıncı Sınıf Koordinatörü:** Tıp Fakültesinin 6. sınıfının eğitimini klinik dönem koordinatörlüğü adına yürütmekle sorumlu olan ve klinik eğitim döneminden sorumlu başkoordinatöre ve eğitimden sorumlu dekan yardımcısına bağlı olarak çalışan öğretim üyesini/ üyelerini,
- e) **Blok/ Staj Koordinatörü:** Altıncı sınıf öğrencilerinin öğrenim gördüğü blok veya staj programının yıllık programlarının yapılması, blok/ staj içi eğitim ve klinik süreçlerin (dersler, uygulamalar, rotasyonlar, nöbetler) düzenlenmesi ile öğrenciler, anabilim dalları ve eğitim koordinasyon destek birimi arasındaki eşgüdümün sağlanmasından sorumlu öğretim üyesini,
- f) **İntörn Doktor:** Altı yıllık tıp eğitiminin son döneminde bulunan ve MÜTF tarafından belirlenen yeterlikler doğrultusunda, birinci basamak sağlık bakımı yaklaşımıyla karşılaştığı/karşılaşacağı klinik sorunlara/durumlara yetkin çözümler getirme yeterliliğini, öğretim elemanlarının gözetiminde pekiştiren “hekim adayı”nı,
- g) **İntörn Doktor Gelişim İzlem Dosyası:** Altıncı sınıf blok/staj programlarında yapılması ve eğiticiler tarafından değerlendirilmesi gereken asgari temel hekimlik uygulamaları dikkate alınarak hazırlanan, intörnlük eğitiminde intörn doktorun bir yıllık gelişiminin planlandığı, izlendiği ve değerlendirilerek ilgili öğretim elemanları tarafından onaylandığı eğitim materyalini,
- h) **İntörn Doktor Değerlendirme Formu:** İntörn doktorların, Fakülte tarafından belirlenen yeterlikler doğrultusunda blok/staj süresince sergilediği

performanslarının öğretim elemanları tarafından değerlendirilmesi amacıyla kullanılan değerlendirme aracını,

- i) **Öğretim elemanı:** Öğretim üyesi, uzman doktor, pratisyen doktor, asistan doktor/araştırma görevlisini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim Programı ve İşleyişine Yönelik Esaslar

Faz-3 eğitim programı

MADDE 5- (1) Faz-3 eğitim programı, Marmara Üniversitesi'ne bağlı Eğitim ve Araştırma Hastanelerindeki polikliniklerde, yataklı ve acil servisler, ikinci basamak sağlık kuruluşlarıyla birinci basamak sağlık kuruluşlarında (Aile Sağlığı Merkezleri-ASM; Toplum Sağlığı Merkezleri-TSM vb.) yürütülen uygulamalı eğitimidir.

(2) Anabilim dallarının önerileri, Koordinatörler Kurulu ve Dekanlığın onayı ile bu uygulamalı eğitimler, Marmara Üniversitesi'ne bağlı Eğitim ve Araştırma Hastaneleri dışındaki diğer sağlık kuruluşlarında (birinci, ikinci ve üçüncü basamak) da yapılabilir.

Genel uyum programı

MADDE 6 – (1) Genel Uyum Programı eğitim yılının ilk gününde, blok/ staj programları öncesinde yapılır. Program altıncı sınıf koordinatörleri tarafından planlanır ve uygulanır.

(2) Genel Uyum Programının içeriği;

- Enfeksiyon kontrol kuralları,
- Radyasyon güvenliği kuralları,
- Çalışan sağlığı ile ilgili kurallar,
- Hasta güvenliği ile ilgili kurallar,
- Örnek alma, gönderme, istek yazımı, onam ve benzeri kurallar ve
- Temel yaşam desteğini kapsar.

(3) İntörn doktorların, Faz-3 eğitim programına başlamadan önce bu uyum programına katılmaları zorunludur.

Blok/ staj uyum programı

MADDE 7 – (1) Faz-3 eğitimi kapsamında yürütülen her bir blok/ staj programının başında verilen uyum programı ile intörn doktorlara, blok/ staj programının içeriği ile yaşanacak eğitim ve klinik süreçlerle ilgili gerekli bilgilendirmeler yapılır.

(2) Bu program, blok/ staj koordinatörü tarafından hazırlanır, planlanır ve ilgili anabilim dalı blok/ staj sorumlusu öğretim üyelerinin de katılımlarıyla uygulanır.

(3) İntörn doktorların uyum programına katılmaları zorunludur.

Blok/staj programları

MADDE 8 - (1) İntörn doktorlar, 12 aylık eğitim sürecinde Çekirdek Eğitim Programında belirlenen stajları tamamlarlar.

(2) Grupların listeleri ve intörn gelişim izlem dosyaları stajların başladığı günden en geç 5 gün içinde ilgili Blok/ Staj Koordinatörü'ne gönderilir. Staj bitiminde ilgili öğretim

üyeleri tarafından onaylanan intörn doktor gelişim izlem dosyaları ve intörn doktor değerlendirme formları Blok/Staj Koordinatörlerince Bilgi Yönetim Sistemi (BYS)'ne işlenir.

Çalışma yerleri, süreleri, nöbetler

MADDE 9 - (1) Faz-3 eğitim programı çerçevesinde intörnlerin yer alacağı klinik süreçler ve etkinlikler, hedeflenen eğitimin kapsamı ve çerçevesi esas alınarak düzenlenir.

(2) Birinci basamakta sağlık bakımı ile ilişkili yeterliklere yönelik hedefler gözetilerek, staj süresince alınması gereken rotasyonlar, intörn doktorun ana polikliniklerde, yataklı servislerde, acil servislerde ve birinci basamak sağlık birimlerinde (ASM, TSM) yeterli oranlarda klinik deneyim kazanmasını sağlayacak şekilde belirlenir. İntörn doktor poliklinik, servis ve nöbetler sırasında yer aldığı tüm klinik uygulamaları en az bir öğretim elemanının gözetiminde yapar.

(3) Blok/staj süresince intörn doktorların tutacağı nöbetlerin süreleri ve sayıları ilgili anabilim dalları tarafından düzenlenir ve Klinik Koordinatörler Kurulu'nun onayıyla uygulanır.

(4) İntörn doktorların nöbet sayıları ve süreleri belirlenirken, alınması gereken eğitim gözetilir. Acil Tıp programı hariç diğer programlarda eğitim amaçlı olan nöbetler, 3 günde birden daha sık ve ayda 8'den fazla olamaz. Hizmet açığının kapatılması için nöbet sayısı artırılamaz.

(5) İntörnler, dördüncü fıkrada belirtilen hususlar da dikkate alınarak buldukları kliniğin çalışma düzenine uygun olarak nöbetlere katılırlar. Nöbetlerdeki çalışma görev ve sorumluluğu, günlük çalışmalardakine benzer şekilde yürütülür.

(6) Acil Tıp stajındaki nöbet döngüsü sayı ve süreleri ile ilgili anabilim dalı tarafından düzenlenir ve Klinik Koordinatörler Kurulu kararı ile uygulamaya konur.

(7) Nöbetin tutulduğu birimde intörn doktorların temel ihtiyaçlarını (soyunma, dinlenme vb.) yerine getirebilecekleri bir oda, ilgili anabilim dalı tarafından tahsis edilir.

Başarının değerlendirilmesi

MADDE 10 - (1) İntörn doktorun stajlarda sergilediği gelişim ve başarı durumu "Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mezuniyet Öncesi Eğitim-Öğretim ve Ölçme-Değerlendirme Yönergesi" uyarınca değerlendirilir.

(2) İntörn doktorların blok/staj programındaki gelişimi anabilim dalları tarafından oluşturulmuş "gelişim izlem dosyaları" ile izlenir ve değerlendirilir.

(3) İntörn doktorun blok/staj ile ilgili başarı durumu, ilgili öğretim üyesi/üyeleri tarafından intörn doktor değerlendirme formu ile değerlendirilir ve form programın bitiminde staj/blok koordinatörüne iletilir.

(4) Devamsızlık nedeniyle DZ notu alarak başarısız olan intörn doktorlar, stajı tekrarlarlar. Devamsızlık sorunu olmayan, ancak staj/blok sonunda başarısız olarak değerlendirilen intörn doktorun yeterlik kazanması için alması gereken tamamlayıcı program (süreler, rotasyonlar vb.) ilgili anabilim dalı tarafından düzenlenerek Koordinatörler Kurulu'nun onayına sunulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görevler, Sorumluluklar ve Haklar

Koordinatörlerin görev ve sorumlulukları

MADDE 11 - (1) Koordinatörler kurulu adına görevlendirilen 6. sınıf koordinatörleri, Faz-3 eğitim sürecinin yürütülmesinden ve intörn doktorlar, anabilim dalları ile koordinatörler kurulu arasındaki eşgüdümünden sorumludur.

(2) Altıncı sınıf koordinatörleri ve blok/staj koordinatörlerinin görevleri şunlardır:

a) Altıncı sınıf koordinatörleri ilgili kurullarda onaylanan akademik takvim doğrultusunda blok/staj koordinatörlerinin, bir sonraki yıl için program takvimlerini yapmalarını ve yıl içinde sorumlu oldukları programların takvime uygun bir şekilde ilgili tüm anabilim dallarıyla koordineli olarak yürütmelerini sağlar.

b) Altıncı sınıf koordinatörleri, kurum dışında yapılacak stajlarla ilgili olarak intörn doktorlardan gelen önerileri değerlendirerek koordinatörler kuruluna sunar ve kurulun bu konuda aldığı kararların uygulanmasını sağlar. İstisnai durumlarda Klinik dönem Başkoordinatörü ve 6. Sınıf Koordinatörü değerlendirme yaparak karar verebilir ancak bu durum sürekli bir uygulama haline getirilemez.

c) Altıncı sınıf koordinatörleri, öğrencilerin mezuniyetle ilgili olarak tamamlanması gereken belgelerin hazırlanması hususunda eğitim koordinasyon destek birimlerini koordine eder. Dekanlıkla işbirliği halinde başkoordinatör ve yardımcılıyla mezuniyet sürecini ve törenini planlar ve yürütür.

d) Blok/staj koordinatörü, intörn doktorların kullandığı derslik, dinlenme odaları ile eğitim materyallerinin uygunluğunu, eğitim koordinasyon destek birimi aracılığıyla kontrol eder; eksikliklerin tamamlanması için dekanlık ve hastane yönetimine gerekli bilgileri ileterek çözümü takip eder.

e) Blok/staj koordinatörü, blok/staj programının başında programla ilgili gerekli bilgilendirmeleri yapar ve programın yürütülmesini izler.

f) Blok/staj koordinatörü, blok/staj programının değerlendirilmesi amacıyla toplantılar yapar, değerlendirilme formlarının doldurulmasını sağlar ve sonuçları rapor haline getirerek Koordinatörler Kurulu'na sunar.

g) Blok/staj koordinatörleri, staj sonunda ilgili anabilim dalından intörn doktor değerlendirme formlarını ve gelişim dosyalarını eğitim koordinasyon destek birimi aracılığıyla toplatır ve staj bitiminden sonraki bir hafta içinde Bilgi Yönetim Sistemi (BYS)'ne girişleri yapar. Başarısızlık durumlarında stajların uygun görülen sürelerle tekrar edilebilmesini sağlayacak önerileri Koordinatörler Kuruluna sunar.

Anabilim dalının görevleri ve sorumlulukları

MADDE 12 - (1) Anabilim dalları, Koordinatörler Kurulu ile eşgüdüm içinde çalışarak, görev aldıkları staj/blok programlarının etkin bir şekilde uygulanmasından sorumludur.

(2) Anabilim dalının görevleri şunlardır:

a) Anabilim dalı başkanı veya yerine görevlendirilmiş staj sorumlusu öğretim üyesi, staj/blok programındaki anabilim dalının sorumluluklarının yerine getirilmesini izler ve gerekli düzenlemeleri yapar.

b) Anabilim dalı başkanı veya yerine görevlendirilmiş staj sorumlusu, intörn doktorlarla birlikte çalışacak ekip üyelerini (öğretim üyeleri, asistan, hemşire) intörn doktorların sorumluluk ve yükümlülükleri konusunda bilgilendirir ve uyumlu çalışma ortamının sağlanması için gerekli önlemleri alır.

c) Anabilim dalında görevli tüm öğretim üyeleri sorumlu oldukları teorik ve uygulamalı eğitimleri zamanında ve etkin bir şekilde yerine getirir ve intörn doktorlara, klinik uygulamalar sırasında destek ve danışmanlık sağlar.

d) Anabilim dalında görevli tüm öğretim üyeleri intörn doktorların klinikte ya da alanda çalışmalarını izler, hazırladıkları dosyaları inceler, değerlendirme etkinliklerine katılır ve sorumlu oldukları uygulamalı eğitimlerle ilgili olarak intörn doktor gelişim izlem dosyalarını onaylar.

e) Anabilim dalında görevli tüm öğretim üyeleri, uygulanan staj/blok programının geliştirilmesi ve değerlendirilmesi süreçlerine katılır; önerilerini anabilim dalı akademik kurulu onayıyla ilgili kurullara sunar.

İntörn doktorların hak, görev ve sorumlulukları

MADDE 13 - (1) Fakültenin belirlediği yeterlikler doğrultusunda nitelikli bir hekim olarak mezun olması için; kendisine Fakülte tarafından yeterli eğitim ve klinik deneyim imkanlarının sunulması gereken intörn doktorlar, bu deneyimlerin beraberinde getireceği ve aşağıda tanımlanan görev ve sorumlulukları yerine getirmekle yükümlüdürler.

a) Birinci basamakta nitelikli sağlık hizmeti sunabilecek yeterlikte bir mezun olabilmek için gerekli olan eğitimi ve klinik deneyimi alacak düzenlemelerin yapılması yönünde talepte bulunurlar.

b) Faz-3 eğitim sürecinde, ilgili öğretim elamanının sorumluluğunda ve rehberliğinde, daha önceki eğitim dönemlerinde edindiği bilgileri ve yeterlikleri uygular; tıp etiği çerçevesinde, mesleki değerler ve ilkeler ışığında sağlık sorunlarına çözüm üretebilmek yeterliklerini geliştirmenin yanında seminer programları, makale saatleri, konferanslar vb. akademik etkinliklere katılarak tıbbi bilgisini ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirirler.

c) Blok/staj süresince gelişim izlem dosyalarında belirtilen uygulamaları yapmak ve bunlarla ilgili yeterliklerini geliştirmekle sorumludurlar. İntörn doktorlar gelişim izlem dosyalarında belirtilen uygulamaları öğretim üyesinin sorumluluğunda, öğretim üye ya da elemanın rehberliğinde, hastadan onam/izin alarak yapabilirler. Yapılan bu uygulama ve girişimsel işlemlerle ilişkili ortaya çıkacak tüm komplikasyon ve sorunlardan hastanın hekimi sorumludur.

d) Öğretim elemanın sorumluluğunda ve rehberliğinde, polikliniklerde hasta bakar; yataklı birimlerde kendisinin sorumluluğunda olan hastaları izler, nöbet tutar, tıbbi girişimlerde bulunurlar. Bu süreçlerde hasta ve yakınlarıyla etkin iletişim kurar, sağlık ekibiyle uyumlu bir şekilde birlikte çalışırlar.

e) İlgili eğitim sorumlusunun gözetiminde bir tedavi kurumunun işleyişi ile ilgili ayrıntıları öğrenmek ve temel hekimlik uygulamalarında yeterlik kazanmak amacı ile kan örneği alma ve gönderme, glukometri ile kan şekeri ölçümü yapma, EKG çekme, kültür örnekleri alma vb. anabilim dallarınca belirlenmiş görevleri üstlenebilirler. Ancak intörn doktorlar, bu işlerde hizmet açığını kapatmak üzere ve eğitim amacının dışına çıkacak biçimde görevlendirilemezler.

f) Bulunduğu sağlık kurumunun sistemini ve organizasyonunu tanıyıp, yapılanmayı öğrenir; kurumda uygulanan tıbbi dokümantasyon yönetimini tanıyıp ve işlemlere yardımcı olurlar.

g) Öğretim elemanın gözetiminde, görev aldığı klinikte hastaların laboratuvar istek belgelerinin doldurulmasına, hasta dosyalarına laboratuvar sonuçlarının girilmesine, epikriz taslağı hazırlanmasına yardımcı olurlar.

h) Poliklinik veya servislerde hekimlik uygulamaları sırasında tek başına sorumluluk almaları beklenmez. Acil durumlar haricinde, hasta taşıma ve hastaya ait örnekleri (kan, idrar, gaita vb.) laboratuvarlara taşıma ile yükümlü tutulamazlar.

i) Yasal belge niteliği taşıyan veri tabanındaki hasta dosyasına veri girişi yapmak, konsültasyon isteğinde bulunmak, epikriz yazarak hasta çıkışı yapmak, hastaya verilmek üzere reçete yazmak ve otomasyona giriş yapmak gibi işlem ve süreçleri sorumlu hekim tarafından önerildiği şekilde, onun onayıyla ve sorumluluğu altında gerçekleştirebilirler. Yapılan işlemlerden dolayı ortaya çıkabilecek sorunlarda yasal sorumlulukları yoktur.

j) Hasta ve yakınlarının haklarını bilmek; bunlara saygılı olmak ve hasta bilgilerinin gizliliği ilkesine uymak zorundadırlar. Hastalara ait bilgileri ve görsel materyalleri, 'bilimsel amaçlı dahi olsa' sorumlu hekimin ve hastanın onayı olmadan hiçbir şekilde paylaşamazlar.

k) Hastaya ve hasta yakınlarına, hastalıkla ve hastalık süreci ile ilgili, tek başına hiçbir açıklamada bulunamaz; hasta hakkındaki hiçbir tıbbi bilgiyi aktaramaz. Bu yöndeki bilgilendirmeleri ancak sorumlu hekim gözetiminde yapabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Genel Kurallar

MADDE 14 - (1) İntörn doktorların klinikte uyması gereken kurallar şunlardır:

- a) Beyaz hekim önlüğü veya alt/üst üniformayı giymek zorundadırlar.
- b) Hasta ve hasta yakınları ile meslektaşları arasındaki ilişkilerde mesleğin etik ve kurallarına uymakla yükümlüdürler.
- c) Kimlik kartlarını görünür biçimde takmak zorundadırlar.
- d) Hasta ve yakınlarına kendilerini “intörn doktor” olarak tanıtmalıdırlar.
- d) Kliniklerde çalışma kurallarına uymalı ve sağlık ekibiyle uyum içinde olmalıdırlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönerge Marmara Üniversitesi Senatosu’nda kabul edildiği tarihten itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girer.

MADDE 16 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Marmara Üniversitesi Rektörü yürütür.